

COEZIUNE NAȚIONALĂ, ORDINE, CALM, DISCIPLINĂ! SĂ TRECEM LA RECONSTRUCȚIA PATRIEI!

ADEVĂRUL

EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ
ANUL I, NR. 3 • LUNI, 25 DECEMBRIE 1989 • 4 PAGINI 50 BANI

Bucuria Crăciunului

„Crăciunul însemnează moartea vechilor noastre dezuădejdi, alungarea spaimelor care ne tulbură cugetele, lumina fânzei noastre. Am așteptat și acest Crăciun cu altele nădejdi și Dumnezeu sfântul ne-a miluit și a ridicat vâul urit și întunecat al rușinii de pe fața noastră, de pe datinile străbune, de pe colindele noastre sfinte, de pe mormintele moșilor și strămoșilor noștri, de pe istoria noastră de popor vrednic și bun, creștin de când s-a născut în lume. Avem astăzi harul de a reazi iarăși colindele care au mîngîiat și au luminat pe străbunii noștri; acestea ne cheamă și pe noi, cu insistență la refacerea chipului nostru tăuntric, subliniind cu țară că valoarea omului stă în bunătatea lui. Să ne ajute bunul Dumnezeu a fi vrednici de acest ceas de slavă al istoriei noastre, făcîndu-ne părtași la lucrarea Sa minuitoare. Să luăm ca îndreptar de viață mesajul colindului sfînt și bun, pe care colindătorii îl cântă, iarăși alături de străbuni:

„E praznic sfînt și luminos în casa ta acum,
Că astăzi s-a născut Hristos, e seara de Crăciun,
Și-acum te lăși, fii sănătos și vesel de Crăciun,
Dar nu uita, cînd ești voios, român, să fii bun!”
Bunilor noștri martiri să le fie iurina ușoară și o-
aîna binecuvîntată; singele și jerefa lor curată să
fie sîmblă vîndecării de spăbetele care ne-au întune-
cat de atîtea ori sufletele. „Năsterea lui Hristos să ne
fie de folos!”

preot Ioan BIZĂU

Comunicat al Consiliului Frontului Salvării Naționale

Prăbușirea odioasei dictaturi a clanului Ceaușescu a adăugat o ultimă pagină cronicii sîngerose a anilor de suferințe îndurate de poporul român. Elemente declasate și ireponsabile rămase fidele tiranului au încercat să continue practica teroristă a vechiului regim, dedîndu-se la provocări, atacuri asupra populației civile, ucigînd fără discriminare oameni neînarmați, atacînd instituții publice, întreprinderi industriale, obiective militare, unități comerciale, spitale și locuințe. Poporul român și-a afirmat încă o dată uriașă energie morală descătusată de voința sa eliberatoare. Armata și-a făcut datoria, ea și o mare parte din lucrătorii Ministerului de Interne. Revoluția a învins. În vederea restabilirii complete a situației și a asigurării liniștii necesare unei vieți normale în societatea noastră liberă,

Consiliul Frontului Salvării Naționale hotărăște adoptarea unor măsuri excepționale, imperios necesare momentului actual:
1. O încetare completă și imediată a focului pe întreg teritoriul țării. Orice no va încălca această dispoziție se va face vinovat de crimă împotriva poporului român, fiind pedepsit de cea mai promptă și necruțătoare pedeapsă. Să nu mai fie vărsată nici o picătură de singe!
Totodată, orice act de vandalism și distrugere, precum și răzburările personale se situează în afara legii, pîlînd noblețea revoluției noastre.
Vinovăția dictatorului și a foștilor săi lachei în fața istoriei și a legilor va fi stabilită de tribunale, care vor hotărî cu toată severitatea sancțiunile venite pentru acțiunea de distrugere a țării.
2. Armata este singura deținătoare a armelor, brațul ferm al apărării intere-

linștea și calmul care ne vor permite asumarea tuturor răspunderilor unui popor care și afirmă demnitatea.
Consensul național, conlucrarea forțelor creatoare ale țării, tuturor categoriilor sociale de orice naționalitate constituie condiția vitală și garanția îndeplinirii obiectivelor fundamentale ale procesului revoluționar în România.
★
După ce VIRGIL MĂGUREANU a dat citire Comunicatului Consiliului Frontului Salvării Naționale, a luat cuvîntul ION ILIESCU, care a spus:
Ținînd seama de fenomenele grave care se produc în societatea noastră — rezultat al vidului de putere care s-a creat prin răsturnarea dictaturii și al acțiunilor teroriste care au contînat — dest, precum vedeți, sînt în slăbire — dar și al unor manifestări de oarecare anarhie —, este absolut necesar să realizăm o unitate de acțiune a tuturor forțelor interesate în redresarea țării, să curmăm orice acțiune care pot să împiedice însănătoșirea vieții noastre, desfășurarea activității normale în toate sectoarele de activitate, asigurarea securității individuale a tuturor cetățenilor, condiții normale pentru desfășurarea vieții pașnice a țării. Acesta este sensul tuturor măsurilor care sînt preconizate în acest comunicat, pentru care cerem sprijinul activ al tuturor celor interesați în realizarea pînă la capăt a obiectivelor transformărilor revoluționare, într-adevăr revoluționare, care au loc în țara noastră.

Ne bucurăm de cele mai fericite sărbători, pe care nu îndrăzmeam să le visăm cu cîtu timp în urmă. Ați avut curajul să obțineți, cu riscul extrem al pierderii vieții, libertate și demnitate. Le-ați obținut. Esențial este, acum, să nu fie pușe în pericol minunatele cuceriri pentru care — să nu uităm — muncitori și studenți și-au dat viața.
De marți dimineața, începînd cu ora 6, singele cheamați cu toții să vă reîntoarceți la locurile voastre de muncă.
Ceea ce am obținut în aceste zile nu poate fi păstrat decît prin muncă organizată, eficientă, de calitate.
Fiecare om al muncii, marți dimineață, să fie acolo unde are locul de muncă.

Respectați autoritatea conducerilor administrative!
Producția pe care o veți realiza va consolida REVOLUȚIA!
Nu uitați că ne hotărîm singuri soarta. Viața nouă pe care o începem acum are la bază aceeași valoare supremă: munca.
Asemeni unităților din industria alimentară, transporturilor în comun, electricității, gazului, asemeni unităților spitalicești, faceți-vă cu cînsute datoria!
Bunăstarea după care am tinjit atîta vreme n-o putem avea fără bunuri de consum.
Hrana, îmbrăcămîntea, încălzîmîntea, alte bunuri materiale ni le asigurăm noi înșine.

De asemenea, facem apel la toți cetățenii să sprijine organele de ordine în asigurarea integrității localurilor ambasadelor și imunitatea diplomaților.
5. Organismele noilor structuri ale democrației trebuie să înceapă urgent activitatea de refacere a țării, constituindu-se ferm, intrînd imediat în subordinea Consiliului și adoptînd, împreună cu acesta, măsurile de ordin politic, social, administrativ și economic, absolut necesare primelor etape ale reconstrucției.
Fie ca primul nou an liber să aducă în România, odată cu bucuria eliberării,

În ritmul acestor zile fierbinți

Ziua libertății adevărate a sosit. Victoria mult așteptată s-a obținut cu multe jertfe și sacrificii. Mai persistă pe străzile orașelor singele celor ce au căzut pentru dreptatea și demnitatea noastră. Păstrîndu-le în suflet amintirea neștearsă, avem obligația sacră față de memoria acestor martiri ai neamului să ducem mai departe stindardul luptei pentru democrație, libertate și demnitate. Cerința momentului o reprezintă apărarea, ca pe lumina ochilor, a tuturor valorilor materiale, rod al muncii poporului nostru, fiindcă unele elemente fanatice, declasate, legate prin crimele lor odioase de fosta dictatură, se mai dedau la distrugeri și crime. Să voghem deci cu vigilență pentru a da o ripostă hotărîită unor asemenea manifestări duse-mănoase.

ceasar ca activitatea economică să-și continue cursul. Pentru ca revoluția noastră să-și urmeze, calea este necesar ca activitatea productivă să se desfășoare normal, unitățile de prestații de servicii și cele comerciale să funcționeze bine. Parte din muncitorii care zilele trecute au ieșit în stradă manifestînd împotriva tiraniei, care au înfruntat gloanțele pentru apărarea revoluției, sînt acum prezenți la datorie fiindcă revoluția trebuie continuată și în fabrică, iar materializarea idealurilor ei impune să producem pîne și încălzîmînt, îmbrăcămînt și mașini, toate pentru nevoile țării. Chipurile pe care pînă acum câteva zile se puteau descifra semnele dezamăgirii radiază astăzi de bucuria visului împlinit, a demnității și libertății de care ei

AM SCRIS LIBERTATE

*Pe-nția corolă ce și-a deschis
Copilăroasa ei puritate,
Cu lacrima dragostei noastre am scris
Numele tău, Libertate.*

*Pe pagina pură a-nității vis,
Pe greșelile toate iertate,
Cu candoarea speranței am scris
Numele tău, Libertate.*

*Pe-o aripă de flutur ucis
Din greșeală ori naivitate,
Cu rouă preasfântă am scris
Numele tău, Libertate.*

*Pe-al liniștii blind paradis,
Pe străzile înstrăngate,
Cu sevă din arborei vieții am scris
Numele tău, Libertate.*

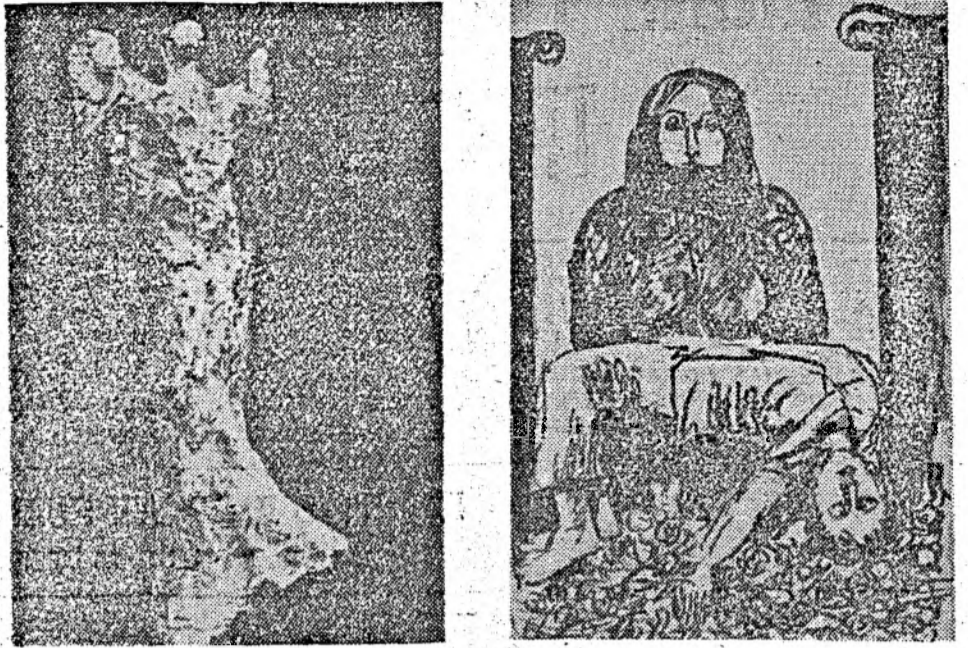
*Pe-o ie mai albă ca a lui Matisse,
Pe-nălțimile lumii carpatine,
Cu apa izvoarelor noastre am scris
Numele tău, Libertate.*

Teodor CAPOTA

„LIBERTATEA”

A apărut, sub forma unei foi volante, „Libertatea”, publicație a Consiliului municipal Dej al Frontului Salvării Naționale, editată de un grup de inimoși patrioți locali. Prima frază a editorialului său, intitulat 22 Decembrie 1989, spune: „Acum, când a luat sfârșit un sfert de secol care a cufundat poporul român în bezna unei tiranii medievale, să lăsăm sufletele noastre să se bucure!” iar o strofă din „Poezii despre inima țării” exprimă aceeași bucurie: „Pling alături de mamele plinse, / Strig alături de Munții Carpați: / Mamă a mea cu templele ninse, / Mamă a mea, iată, sintem salvați!”.

Felicitări colegilor noștri și urări de succes!

Revoluția va triumfa — a fost convingerea noastră a tuturor, în acele momente când am văzut cu cită hotărâre națiunea și-a asumat aplicarea dreptului ei inalienabil de a-și hotări singură soarta, într-o societate liberă, democratică, demnă, umană. Alături de întreg poporul, artiștii plastici clujeni își exprimă adesea totală la idealurile revoluției din decembrie 1989. Găzduim în paginile „Adevărului” reproduceri ale unor lucrări inspirate direct din evenimentele acestor zile, lucrări care exprimă sentimentele și idealurile noastre, bucurși că, iată, artiștii nu-și dezminț nici acum credința în tot ce are sfânt poporul român.

„Victorie” — sculptură de Paul Eugen
„Ofrandă — 21 decembrie 1989” — desen de Vasile Pop

EXERCITII DE LIBERTATE

Să fie binecuvântată în eternitate această zi, de 22 decembrie 1989! Este ziua în care, înfruntând gloanțele, ne-am născut din nou, ca națiune, dar și ca oameni liberi!

Este ziua, începând cu care, va trebui, clipă de clipă, să reînviăm lucruri elementare, adevăruri pe care ultimul sfert de secol — cea mai lungă și întunecată noapte din istoria acestui neam — ne-a făcut să le uităm în parte.

Ne bucurăm astăzi că, în sfârșit, putem să ne socotim din nou liberi, ca indivizi, dar și ca neam. Ne îmbrăcăm cu neșă în lumina acestei nesfârșite bucurii. Să ne spunem însă, cu întreaga luciditate de care putem fi capabili în momentul de față: va trebui să reînviăm, în timp, cu multă răbdare, lecția libertății.

A fi liber, înseamnă să ai puterea de a-ți exprima fără teamă, cu deplină sinceritate, convingerile. Din păcate însă, ne-am pierdut, în bună măsură, deprinderea de a ne implica sau chiar de a ne defini o atitudine, un punct de vedere propriu. În vreo chestiune ori alta. Ne-am obișnuit să

răminem deoparte și să privim cu apatie ceea ce ni se întâmplă — atât nouă, cât și semenilor noștri. Va fi așadar nevoie să reînviăm că a fi liber înseamnă a participa!

Libertatea este, spunem, puterea și cetezanța de a ne rosti cu sinceritate cuvântul. Va trebui însă, în zilele ce vin, să ne curățăm inderajuns sufletul și conștiința, pentru a nu ne mulțumi doar cu a ne rosti propriul cuvânt, ci de a lăsa și pe semenul nostru să și-l rostească, neștiințit, pe al lui. Va trebui să învățăm să nu ne ascultăm numai propria voce; este nevoie să ne deprindem cu a asculta și respecta cuvântul celui de lângă noi. Într-o țară liberă, spiritul liber se naște dintr-un concert al tuturor vocilor, nu doar al unuia singur. A fi cu adevărat liber înseamnă a fi tolerant; vocea nimănui nu trebuie să fie redusă la tăcere. Nu mai trebuie să fie

A fi liber înseamnă a fi generos cu cei care se află în minoritate; a fi liber, înseamnă nu a-l zdrobi

pe cel mai slab, ci a-l proteja, a-i întinde mâna și a-i spune: vorbește, te ascultăm, îți respectăm dreptul de a vorbi. Să întindem această mină frățească, de oameni egali, dintr-o țară liberă, concetățenilor noștri maghiari și germani, tuturor minorităților naționale. Să-i cinstim, pentru că și a lor a fost jertfa pentru mîntuirea acestui popor și acestei țări din robie.

Oameni buni, cititori ai cuvîntului nostru liber, să reînviăm cu toții lecția grea a libertății, să o reînviăm cu întreg curajul și demnitatea de care sintem în stare! Libertatea nu este un dar al cuiva; trebuie să ne reamintim, unul câte unul, înțelesurile ei pierdute. Dar ce fericit este neamul pentru care a sunat ceasul de a face exerciții de libertate!

Să moară, de astăzi, minciuna și micimea! Să dăinuască libertatea acestei țări! Să-i cinstim de-a pururi pe cei care, în aceste zile de cumpănă, au căzut în numele libertății!

Liviu PETRESCU

CUM VOM ÎNVĂȚA ISTORIA...

Poate nu e momentul cel mai potrivit să încerci să deslușești cum se învăță istoria. Pentru că acum se face istorie, aceste zile sînt dintre cele mai impresionante și mai semnificative din întreaga noastră istorie. O asemenea dorință de descătușare din marasmul unui sfert de secol, trebuie să reținem — un sfert de secol, care poate să însemne o picătură în oceanul nesfîrșit al vremii, de acord, dar în viața oamenilor, a fiecăruia dintre noi înseamnă foarte mult, uneori totul, aproape viața unei generații — pierdută în numele unor idei de mult dovedite ca absurde. O asemenea dorință de descătușare n-a putut și nu poate fi înfrîntă. Pentru că istoria n-a mai răbdut, ea a trecut ca un tîvălug peste cei care ne-au făcut

la un moment dat să nu mai credem în existența unei vieți libere, demne.

De aceea e momentul cel mai potrivit să le spunem oamenilor că trebuie să învățăm istoria, istoria mai veche, de acord, cea care ne dezvăluie că românii au mai trecut prin astfel de perioade de răscruce, dar și istoria scrisă sub ochii noștri, de noi înșine. Nu putem și nu trebuie să uităm morții secerate de rafalele armelor automate trase în piețe publice (cum poate să semene făcîntul mașinii de scris cu ele!), nu trebuie să uităm momentele de uluială în care n-am crezut că e posibil să se întimplă așa ceva într-o lume civilizată, n-ici entuziasmul celor care au umplut străzile Clujului, ca și cele ale celorlalte orașe, de mulțimi de oameni care îndrăzneau să ceară ceea ce au dorit și dorim cu toții: libertate. Entuziasm care a șters lacrimile din ochii mamei și soțiilor îndoliate sau le-au făcut mai ușor de suportat.

Cine poate uita, apoi, oare de încordare maximă în care s-au aflat cei care, din studioul de televiziune, încereau să informeze țara, să ofere datele unei situații încă incomplet stabilizate, să facă un prim pas pe calea libertății cuvîntului atât de dorită ani lungi. Momente cu care începe o nouă istorie, a oamenilor, a locurilor, a obiceiurilor, a credințelor. Pe care o vom învăța cu siguranță, în așa fel încît să n-o uităm niciodată. Așa cum nu i-am uitat pe atîția martiri ai neamului românesc, născuți și maturizați în vremuri grele, de mare restriște. Care, spunem acum, parcă n-au fost atât de grele ca acelea pe care le-am depășit în aceste zile. Și pe care nu le vor uita nici cei vîrstnici, o căror memorie poartă faptele unei vieți mai lungi, nici cei mai tineri, care ne-au învățat cum se face istoria. Ei au fost noii dascăli ai neamului.

Gînduri pentru ziua de mîine

Mircea Dinescu spunea că aerul poetului este libertatea. Noi spunem că e nu numai al poetului, ci al întregului popor, căci fără Libertate nu poate exista muncă creatoare, progres general. Ceea ce a fost pînă acum în România, așa-zisa „epocă de aur” ceausistă a fost epoca de aur a nomenclaturii și privilegiatilor, în timp ce pentru poporul român ea a echivalat cu domnia cea mai groaznică a întunericului, minciunii, suspiciunii, delațiunii și terorii. Am trăit sub o dictatură cumplită, satrapică, în care totul era cenzurat, drămuț, aprobat, într-o epocă degustătoare de cult al personalității care a pervertit și infestat izvoarele dătătoare de viață ale națiunii, unde pînă și copiii erau transformați în obiecte ale puterii și mascarama politice. Această dictatură ne-a luat aerul libertății și mijloacele civilizate de trai, obligîndu-ne să stăm ore întregi la coadă în zloată și frig. Am suferit de foame,

de frig, de teamă, de incultură, de înăbușire spirituală; iar mai zilele trecute — și de rușine și de oroare, văzînd ne-trebnicia unui regim care își ucide fără scrupule fiii și fiicele, mamele, bunicii și tații, un regim care nu mai avea demult nici un Dumnezeu. Am văzut cu ochii mei trupuri tinere îmbălate în sînge pe caldarîmul de lingă hotelul „Continental”, trupurile nevinovate ale studenților noștri care au vrut să cînte „Deșteaptă-te, române”. Le vom cinsti mereu actul eroic și le vom purta veșnic recunoștință, îngrijindu-ne în același timp ca cei vinovați de măcelul atroc ce să-și primească pedeapsa cuvenită.

Zorii libertății ne învalmie în aura lor mărească și la adierea lor alergăm cu toții spre zodia nouă în care am intrat. Fie ca ea să ne redea libertatea spiritului și conștiința trează a dimensiunilor epocii de regenerare pe care o avem de clădit!

Mircea POPA

Cei mai îndrăzneți dintre cei mai buni fii ai poporului au ieșit pe străzi pentru a-și spune răspicat dorința de a trăi în libertate și democrație, pentru a răsturna dictatura ceausistă. Mulți și-au dat viața pentru curajul exprimării spontane a opiniei unui întreg popor. Pentru că, în inima oricărui din cei ieșiți pe străzi, sub țevile mitralierelor, se aflau inimile tuturor celorlalți adevărați cetățeni și patrioți români. Ei vor plînge în fiecare decembrie pe toți civilii și pe toți militarii care și-au vărsat sîngele pentru triumful revoluției. O revoluție unică prin felul în care s-a desfășurat, cu o sublimă unanimitate de suflet a tuturor patrioților. O

DISPECERATUL REVOLUȚIEI

tarilor împotriva teroriștilor, împotriva celor care doresc să ne ucidă viitorul.

Dar să nu uităm că, fără a fi determinantă, a existat — și continuă să se manifeste — o contribuție de mare importanță la desfășurarea și victoria revoluției noastre: funcția de dispecerat național al revoluției pe care și-au asumat-o cu toată dăruirea — și cu riscuri — colegii noștri de la RADIOTELEVIZIUNEA ROMÂNĂ. Nici o altă revoluție n-a fost mai direct și mai coerent servită de organele presei audio-vizuale decît revoluția noastră. I-am văzut și i-am

stat permanent în fața microfoanelor, au dat posibilitatea exprimării opiniei participanților la revoluție și — nu mai puțin important — au asigurat vitala legătură a oamenilor din întreaga țară, au facilitat coordonarea acțiunilor revoluționare a civililor și militarilor. O superbă demonstrație a forței presei și a capacității publiciștilor români de a-și asuma cu responsabilitate și eficiență înaltă misiune de purtători de cuvînt ai adevărului națiunii române. Decenii de-a rîndul tiranii și-au dat toată osteneala să pervertească dem-

Colectivul clinicii Chirurgie I (medici, personal mediu și ajutători, studenți), a fost confruntat direct în aceste zile cu ororile masacrului din Cluj. Profund impresionată sintem siguri că niciodată în istoria acestui brav popor nu se va mai produce o asemenea tragedie. Sintem cu trup și suflet alături de toate victimele represiei și de familiile lor, continuînd să ne facem datoria.

Colectivul clinicii Chirurgie I, prof. dr. George IONESCU

OAMENII „SALVĂRII” LA DATORIE!

În zilele din urmă, zile de dramatică încreștare pentru țara întreagă, pentru poporul român, lucrătorii Stației Județene de salvare Cluj — medici, asistente medicale, infirmieri, conducători auto de pe autosanitare — s-au aflat în primele rînduri, în punctele „fierbinți” ale municipiului, acolo unde oamenii nevinovați, loviți de gloanțe ucigăse, aveau nevoie de ajutor. Începînd din după-amiaza de joi, 10, 12 și uneori chiar 20 de mașini au făcut zeci și zeci de curse transportînd morții și răniții la spitale, depasîndu-se chiar fără să mai fie chemate în direcțiile de unde se auzeau focuri de armă. Alături de echipa de gardă, s-au prezentat benevol la Stația de salvare medici din oraș, care și-au oferit serviciile, au venit de acasă cadrele medicale care nu erau de serviciu, cei care ieșeau din tură au rămas în continuare, într-un impresionant act de solidaritate umană. Doi studenți arabi, care studiază la Institutul de medicină și farmacie și-au pus la dispoziție trusele personale

aflați în perioadă. Așa după cum am aflat la Stația Județeană de salvare, în nici un moment instituția nu a fost depășită de evenimentele, s-a acționat cu calm și luciditate, cu multă stăpînire de sine și, mai ales, cu imensă dăruire pentru salvarea vieții. A vieții care își cerea și are dreptul la viață. Medicii, întregul personal al stației și-au făcut cu prisosință datoria, pînă la sacrificiu. Sint mulți cei care nu au închis ochii în ultimele trei zile pentru că așa au simțit că e bine și drept și iliresc să facă. Oamenii în halate albe, toți cei care au acționat voluntar meritele de unde se auzeau focuri de armă. Alături de echipa de gardă, s-au prezentat benevol la Stația de salvare medici din oraș, care și-au oferit serviciile, au venit de acasă cadrele medicale care nu erau de serviciu, cei care ieșeau din tură au rămas în continuare, într-un impresionant act de solidaritate umană. Doi studenți arabi, care studiază la Institutul de medicină și farmacie și-au pus la dispoziție trusele personale

DIN TOT SUFLETUL — SPRIJIN TOTAL FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE!

Tineri clujeni!

Facem apel la voi toți, pentru constituirea FRONTULUI TINERETULUI LIBER.

- Scopul imediat al înființării acestui front: — ajutorul organizat dat de tineri pentru salvarea națională.
- sprijinirea reluării cursului normal al activității în unități economice, instituții, școli.
- acordarea unor ajutoare materiale familiilor tinerilor dispăruți și răniți în aceste zile.

APELUL FRONTULUI STUDENȚESC

- Studenții clujeni, VENIȚI la Comandamentul Frontului Studențesc, constituit la Casa de Cultură a Studenților din P-ța Păcii, pentru a ne organiza, pentru a da o convergență acțiunilor noastre din aceste zile de luptă!
- ȚARA are nevoie de forța noastră — să ne unim eforturile pentru neutralizarea tuturor elementelor demente loiale dictatorului Ceaușescu!
- Să acționăm cu calm, cu vigilență, să fim atenți la orice fel de provocări, păstrându-ne încrederea în camarazii de luptă!

— elaborarea unui program de acțiune pe baza propunerilor pe care le așteptăm de la voi.

Pentru constituirea frontului și stabilirea tuturor problemelor organizatorice invităm 3 — 5 reprezentanți ai colectivelor de tineri din toate unitățile economice, școlare și instituții, miercuri, 27 decembrie 1989, ora 14, la Casa tineretului Cluj. — Colectivul de organizare.

● Să nu uităm: alături de noi trebuie să fie profesorii, toate cadrele universitare, trebuie să fim uniți!

● Obiectivele protecției noastre sînt: institutele de învățămînt superior, cu tot ce înseamnă ele (săli de curs, laboratoare, ateliere, biblioteci etc.), clinici, institutele de cercetare, Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Academiei, Arhivele Statului — filiala Cluj, Casa de Cultură a Studenților și toate celelalte locuri unde se află bunuri ale întregului popor!

● VENIȚI CU NOI! Acum ori niciodată.

CUVÎNTUL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE CLUJ—GHERLA

Clerul și credincioșii episcopiei de Cluj—Gherla din Mitropolia de la Alba Iulia și Făgăraș cu ultimul sediu la Blaj, ai Bisericii Române Unite cu Roma străbună a Corifeului Petru și a Împăratului Traian, aflați în neîntreruptă rugăciune pentru odihna copiilor, tinerilor, femeilor, și bărbaților de toate vîrstele, căzuți în luptele pentru eliberarea de sub dictatura tiranică, mulțumesc în același timp Domnului Păcii, Isus Cristos, născut în peșteră și culcat în iesle, Maicii Sale, Precurata Fecioară Maria, pururea ocrotitoare, și tatălui adoptiv Iosif Logodnicul, patronul diocезei noastre, pentru marea dar de a sărbători Crăciunul în cor armonios de colinzi, cîntate de toți cetățenii României cu adevărat LIBERE.

Ieșiți din subteranul în care am fost ținuți peste 41 de ani, exprimăm totala adevărată la actul istoric revoluționar din 22 decembrie 1989, care a răsturnat regimul de dictatură și teroare. Asigurăm organele de conducere ale Frontului Salvării Naționale de întregul nostru sprijin, ca și de munca devotată, în primul rînd a tineretului, pentru lichidarea ultimelor bande teroriste. Totodată asigurăm contribuția fără preget, din toate puterile noastre, la refacerea Patriei, pentru a-și redobîndi

locul cuvenit în concertul popoarelor europene și a-și împlini misiunea istorică pe arena mondială; hărăzită de Providență poporului român.

Plecați în adorare în fața Micului Isus, urmînd exemplele eroilor, martirilor și mărturisitorilor poporului nostru, în primul rînd a mult regretatului nostru episcop mucenic Iuliu Hossu — primul cardinal român „în tîndră de oaie”, pentru că a refuzat purpura, fără a i se acorda posibilitatea de a fi împodobit cu ea în mijlocul fiilor săi suferinți, pe pămîntul României Mari, făurită în 1 Decembrie 1918, în care contribuția sa a fost substanțială, afit la Alba Iulia cît și la București — trăim în convingerea, cum a declarat el însuși, că „Biserica noastră nu poate pieri decît atunci cînd va pieri poporul român, pe care l-a slujit în tot decursul existenței sale”. Și nu a pierit! Continuă și va continua să-l slujească cu toate puterile sale.

Am intrat în epoca nouă cu adevărat luminoasă! A învins dreptatea! Trăiască libertatea!

Anul Nou — 1990 — să fie pentru toți fiii Patriei noastre anul împlinirii!

Cluj-Napoca, la Nașterea Domnului 1989

Dr. Ioan Chertes, episcop de Cluj—Gherla

Primum la redacție un impresionant număr de scrisori și mesaje, colective și individuale, de la diferite asociații obștești și democratice, în care se exprimă în emoționante cuvinte adevărată totală la Revoluția din țara noastră.

CUVINTE PENTRU ÎNCEPUT

Grupul de inițiativă al intelectualilor maghiari democrați din Cluj dorește să contribuie în mod activ la schimbările democratice ce vor urma răsturnării sîngeroasei dictaturi ceaușiste, la care au contribuit cu jertfe grele și maghiarii din România. Mișcarea de eliberare, lupta pentru libertate pornită din Timișoara, orașul erou, și strîns legată de numele lui Tökés László, pentru noi trebuie să semnifice începutul eliberării de sub dublul jug (social și național), fiind convinși că aceasta nu este numai interesul nostru, al maghiarilor din România, ci și un interes fundamental al poporului român. Este singura cale care contribuie la făurirea Casei comune europene. Sîntem la baza României independente, care ca stat de drept trebuie să asigure și un sistem de autoconducere culturală și politică al naționalităților. Indiferent de hotărârile politice, pe care le considerăm date, indiscutabile, dar spiritualizabile, ținem la autoidentitatea noastră lingvistică, culturală și etnică, iar ca personalitate colectivă dorim să luăm parte la viața economică, politică și culturală a României democratice de mîine. Vrem să contribuim și în cadrul propriilor noastre instituții la făurirea democrației pluraliste, în cadrul căreia dorim să ne reprezentăm în mod independent interesele.

Condamnăm pe toți cei care, cu conduită lor reprobabilă, au ajutat și au servit cultul personalității și totalitarismul ce a apăsător întreaga populație a țării, pe cei care au trădat interesele naționalității maghiare din România. Dar

nu au servit și nu servesc interesele noastre comune nici acei care au stîrnit sau stîrnesc ură, de oricare parte ar fi. Prezentul și viitorul orientului Europei Centrale, al națiunilor care istoricește, în bazinul carpatic, depind unele de altele, presupun încrederea și înțelegerea reciprocă; pe baza căreia se poate înălța o colaborare fertilă. În cadrul acestei colaborări minorităților naționale le revine un rol important în menținerea și dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre țările-mamă și națiunile majoritare.

Sarcina primordială este crearea garanțiilor juridice și instituționale pentru folosirea liberă, neîngrădită, a limbii materne, pentru restabilirea sistemului educațional de toate gradele în limba maghiară — inclusiv a Universității Bolyai din Cluj. Libera dezvoltare a autocunoașterii, ridicată la rang de știință, a maghiarilor din România, asigurarea condițiilor materiale și spirituale a funcționării instituțiilor noastre culturale, pe primul loc a Asociației Muzeului Ardelean, reînființarea emisiunilor de radio și televiziune în limba maghiară, ocrotirea monumentelor noastre istorice și de artă este de asemenea necesitatea noastră vitală. Garantarea exercitării libere, instituționalizate, a religiilor o considerăm a fi o forță coercitivă importantă. Pentru ca izvoarele forțelor vitale ale neamului nostru să nu secătuiască, trebuie să ne îngrijim de localitățile, satele și orașele locuite de maghiari, care păstrează obiceiurile, datinile noastre.

Pentru toate acestea trebuie să punem bazele unei

instituționalizări moderne a vieții noastre publice, care să asigure un cadru public problemelor și năzuințelor naționalității noastre. Bineînțeles, prin toate acestea cerem să luăm parte la conducerea social-politică a întregii țări.

Cluj, la 23 decembrie 1989

- BALÁZS SANDOR
- BALOGH EDGAR
- BALOGH FERENC
- BENKŐ SAMU
- CSEKE PÉTER
- CSÉP SANDOR
- CS. GYÍMESI ÉVA
- CSETRI ELEK
- GALL ERNŐ
- JAKÓ ZSIGMOND
- JENEI DEZSŐ
- KÁNTOR LAJOS
- KÁNYADI SANDOR
- LÁSZLÓFFY ALADAR
- NAGY GYÖRGY

Salutînd Revoluția română

La Cluj a luat ființă Organizația locală pentru tineret a Consiliului Democrat Maghiar Cluj, denumit KOLOZSVÁRI MAGYAR DEMOKRATA IFJUSÁG (TINERETUL DEMOCRATIC MAGHIAR), prescurtat Ko. Ma. Di., care proclamă următoarele:

1. Salutăm și ne alăturăm la proclamația Consiliului Frontului de Salvare Națională și ne angajăm să sprijinim cu trup și suflet victoria Revoluției poporului român și munca de reconstrucție a țării.

2. Împreună cu întregul tineret, cu întregul popor sîntem îndoliați, fericiți și luptăm.

3. Sub semnul egalității în posibilități și drepturi, dorim să realizăm conlucrarea pașnică cu poporul frate român în patria noastră comună.

4. Dorim să fim organul de reprezentare și apărare a drepturilor tineretului maghiar pe plan politic, economic și cultural, arătîndu-i după înălțurarea întinericului lui tiraniei, idealul unei vieți demne.

PENTRU O NOUĂ UNIVERSITATE A DACIEI SUPERIOARE

Țara noastră străbate clipele mărețe ale revoluției democratice. Trăim momente istorice, care cer fiecărui dăruirea maximă pentru construirea unei României libere și democratice.

Universitatea trăiește și ea ora marilor transformări. Comitetul de inițiativă *Democrația universitară* cheamă corpul profesoral, cercetătorii și studenții să se angajeze la edificarea unei Universități moderne, dinamice și deschise, pe măsura vremurilor de azi. *Democrația universitară* se alătură — în aceste momente în care începe reconstrucția vieții științifice și a învățămîntului, pe care epoca dictaturii le-a dus la dezastru — programului Frontului Salvării Naționale, apelînd la restructurarea Universității noastre pe următoarele linii:

1. Organizarea Universității pe principiul autonomiei universitare și înființarea unei Edituri a Universității.
2. Așezarea învățămîntului pe baza valorilor morale și politice general-umane și eliminarea marxism-leninismului ca disciplină de sine stătătoare.
3. Redefinirea pe baze democratice a statutului corpului profesoral, al cercetătorilor și studenților.
4. Refacerea ierarhiei universitare pe criterii de merit, cu două grade: asistent și profesor.
5. Reînființarea facultăților (secțiilor) de psihologie și sociologie, precum și a secțiilor de limbi străine desființate abuziv.
6. Reintegrarea Universității în circuitul schimburilor științifice naționale și universale.
7. Ocuparea funcțiilor de rector, decan,

șef de catedră pe baze democratice și pe o durată maximă de 2 ani.

8. Întinerirea urgentă a catedrelor prin angajarea de asistenți și cercetători exclusiv pe baza valorii profesionale.

9. Reorganizarea admiterii și a programelor de învățămînt pe baza tradițiilor valoroase proprii și a experiențelor validate pe plan universal, ținînd seama de limba maternă.

10. Reorganizarea repartizării absolvenților într-un mod stimulat și echitabil. Comitetul *Democrația universitară* va acționa pentru detalierea și punerea în practică a acestui program minimal. Comitetul este deschis celor ce vor să se alăture.

- Liviu Cotrău (Filologie)
- Vasile Cristea (Biologie)
- Ion Maxim Danciu
- Gavril Goldner (Matematică)
- Nicolae Gudea (Istorie)
- Ladislau Gyemánt (Istorie)
- Sergiu Damian (Matematică)
- Andrei Marga (Filosofie)
- Marian Papăhagi (Filologie)
- Ioana Em. Petrescu (Filologie)
- Liviu Petrescu (Filologie)
- Ion Pop (Filologie)
- Vasile Preda (Psihologie)
- Dumitru Radulian (Filologie)
- Aurel Sasu (Filologie)
- Grigore Sălăjan (Matematică)
- Simion Simon (Fizică)
- Ion Vartic (Filologie)
- Grigore Zanc (Filosofie)
- Al. Nicula (Universitate)
- Petru Mocanu (Universitate)

Cluj-Napoca, la 22 decembrie 1989

Durerea nu se măsoară în cuvinte

Atita doară că muncitorul Emil Ciortea a „plecat”, lăsînd în urmă o familie indoliată, cu 4 copii. A fost împreună cu colegii lui de la Combinatul de utilaj greu acolo, în fața restaurantului „Metropol”, unde ucigătoarele unelte ale morții au întrerupt un strigăt: „Li-ber-ta-te!” „Li-ber-ta...”. Alte mii și mii de glasuri au preluat gîndul frînt și au scandat, printre rafale, voînța unui popor ce a scos, de sub teascu colbit al umilinței, gînd de viață întru demnitate.

„De ce s-a dus acolo?” se întreba îndurerata-i soție. Și tot ea răspundea: „Pentru că nimeni, niciodată, să nu mai simtă umilința la care am fost supuși!”

Și lacrimile-si fac vad, pentru că, poate, Veta Ciortea ar fi dorit ca și soțul ei să se bucure de izbîndă.

Dacă, vă plecați capul, dragii mei, veți auzi din mormîntul rece: „Li-ber-”

VIETI PIERDUTE ÎN ÎNFLĂCĂRATA ZI DE 21 dec. 1989

● Cu adîncă durere în suflet anunțăm moartea tragică a iubitului nostru fiu, soț, tată și ginere MIHAI ȚICLETE, în vîrstă de 29 ani, ucis în înflăcărata zi din 21 decembrie 1989. Familia profund îndurerată.

● Cu adîncă durere în suflet anunțăm înțetarea din viață în sîngeroasa zi de 21 decembrie 1989, a iubitului nostru soț, tată și bunel EMIL CIORTEA, în vîrstă de 43 ani, împușcat mișelește de criminalii ceaușisti în fața hotelului „Astoria”. Va rămîne veșnic în memoria noastră pentru vitejia și bunătatea lui. Soția Elisabeta, copiii Corina, Călin, Anca, Cristian cu soția Monica. În-

● Există un timp pentru tot, există sub ceruri un moment pentru fiecare lucru. Există un timp pentru a muri, un timp pentru a planta. Tu n-ai apucat să vezi rodul. Noi te-am lăsat dragul nostru frate, cumnat și unchi MIHAI ȚICLETE. Mihaela, Mircea, Mihai și Măndălița Mădure.

● Secția L 3 C.F.R. Cluj din cadrul Regionalei C.F.R. anunță cu durere înțetarea din viață în condiții tragice în ziua de 21 decembrie 1989 a eroului IOAN ICLEZAN, muncitor la linii. A murit luptînd pentru libertate ucis mișelește de criminalii tiranilor ceaușisti. În mormîntarea va avea loc marșul de doliu pe 22 decembrie 1989, ora 10.

Niciodată nu am găsit, nici în conștiință, nici în suflet, argumente să urască pe cineva. Am detestat ura pătimășă, stările afective extreme, chiar dacă n-am reușit totdeauna să mă sustrag emoțiilor. Am crezut totdeauna în luciditate sau în recuperarea ei, în forța raționamentului care incovoia orice stare imorală. Nu trecem prin viață scutiți de prietățile de a ură, dar neutralizăm pornirea spre ură prin inteligență și ne spunem că ura și prostia sînt gemene. Și iată, mi-am trăit cei mai buni douăzeci de ani din viață învățînd că nu am altă cale decît să urăsc, că nu am altă cale decît să urăsc spre ură. Ani în șir și în mil de exemplare mi-au trecut pe sub ochi icoanele acestui Anticrist care pentru noi nu trebuie să mai aibă nume decît în actele întocmite de grafieri, pentru că bestiile, în afara faptului că

nu rid, nici nu sînt botezate. Blestemată clipa de dragoste a lui Andruță, cînd sămînța lui a rodit în pîntecele nevestei — infernală împerechere! Fără iertare crimele celor care apără pielea lui veștedă și mușchii lui fleșcăiți, ciurînd pielea proaspătă și sănătoasă a

Ura!

fiilor noștri! Diabolică răsturnare de valori, pentru care „securitatea”, și așa mînjită de sînge, aroganță, averi nemuncite, sperțuri grase, terorism psihic și armat, va trebui să plătească nu în linii mari, ci în detalii. Asta am învățat mințile noastre în cei douăzeci și cinci de ani: să urască! Să urim fiecare trăsătură a celui chip odios, urechile lui elăpăuge, ochii mici și

șireți, mersul lui imple-dicat, vocea lui peticică, gesturile lui de robot programat pentru crimă. A mîncat bine, dar mîncăturile alese pe care le-a îngurgitat nu i-au înobilat singele. Stomacul lui le-a transformat într-un borhot pestilential; pe care în aceste zile l-a vărsat asupra eroiceii noastre Capitale, asupra Clujului nostru drag, al altor oameni și orașe din toată țara această chinată. Iată, bestia are toată URA noastră, cu un cuvînt care îi încălzea singele lui de bărbat lipsit de bărbăție. O simplă execuție ar fi prea ușoară. Așteptăm să fie expus cu maimuța lui într-o cușcă cu gratii în Piața Palatului, iar toți cetățenii țării, în convoaie disciplinate, să-l privească în ochi o secundă — și să-l scuipă. Înainte de moarte trebuie să ne privească în ochi.

Mircea GHIȚULESCU

Marți, 26 decembrie 1989, va avea loc inhumarea rămășițelor pămîntești ale unora dintre cei care au fost masacrați pentru că au cerut ca această țară să reintre în rîndul națiunilor libere. Ceremonia va avea loc în Cimitirul Eroilor, la orele 14.

Fie ca odihna lor întru veșnicie să fie începutul neodihnei noastre întru libertate.

Praznic luminat

Ce putea obține mai frumos poporul român de ziua Crăciunului, decît această mare VICTORIE din acest decembrie care va rămîne peste veacuri ca una din cele mai mărețe și înălțătoare momente din istoria sa? Trăim clipe de înălțătoare mîndrie pentru că am dobîndit sentimentul demnității noastre, al puterii noastre.

După aproape 25 de ani putem spune că trăim un PRAZNIC LUMINAT.

Fie ca această zi să amintească peste veacuri generațiilor viitoare despre renașterea întregii națiuni ca oameni liberi într-o țară liberă.

Iuliu PETRUȘ

CETAȚENI AI CLUJULUI!

Vă informăm că viața socială, economică, ra-dioul și presa își desfășoară activitatea în noile condiții cu mult succes. Elementele teroriste au fost izolate. Forțele noastre armate stăpinesc situația și ne apără.

Vă dorim Crăciun fericit, cu gânduri pioase pentru eroii noștri care au căzut pentru libertate.

Nu mai credeți în zvonuri false!

Ne aflăm în plină luptă. Pericole sînt multe. Între ele, se află informațiile false care circulă cu o viteză uimitoare. Panica declanșată de zvonurile false e aproape la fel de periculoasă ca focul de armă.

● Simbătă. Alarmă falsă, precum că depozitul de benzină din Someșeni arde și este gata să sară în aer. Să mergi acolo? Să nu mergi? Bine că n-a mers nimeni. Nu era de ce...

● Tot simbătă (seară). Cum că din spate satul Tău atacă 10 tancuri lansate din elicopterele teroristilor. La scurt timp, 10 tancuri ale armatei noastre le așteptau la un loc potrivit. Cînd colo... cinci tractoare de arat.

● Un vecin a venit aseară, cu un necunoscut. Aveau două valize grele. Era suspect. Am verificat conținutul. Fusese

omul la țară și-și tălase porcul. Tot n-a fost prea rău că ne-a servit cu „prospătură”.

● În localitatea X teroristii au pus mîna pe depozitul de muniție! Greu de crezut dar și de combătut o asemenea informație.

CETAȚENI! Nu credeți și nu imprăștiati toate zvonurile. Verificați personal și informați numai despre ceea ce ați văzut. Altfel, puneți organele de ordine pe drumuri, rămînd nerezolvate probleme urgente. Opriti-vă și prezentați la control actele, precum și autovehiculele cu care circulați, atunci cînd sînteți somați de echipele de control. Duminică, din asemenea neînțelegeri s-au înregistrat două accidente: ambele impuscări în craniu. Din fericire victimele se află în afara oricărui pericol.

UN APEL CĂLDUROS

Imperativele acestor zile impun efectuarea unui control atent al autoturismelor, alți proprietarii de stat, cit și particulare, mai ales. Această operație însă, trebuie făcută cu maximă atenție și luciditate.

Aseară a fost oprită o mașină în care se aflau un redactor al ziarului „Adevărul” și un linotipist solicitat să sprijine apariția cotidianului a-mintit. Sosirea lor în tipografie era imperios necesară. Cu toate acestea,

cetățenii din echipele de control, aflați la începutul străzii Fabricii, nu au manifestat discernămintul necesar, înțezind sosisca mașinii la tipografie.

Pentru evitarea unor astfel de situații solicităm din nou sprijinul echipeilor de control, al tuturor cetățenilor.

MARTURIA UNUI OFITER: Alarmă aeriană. Sînt la postul stabilit. Lîngă mine, un ostaș, între altele, îmi spune că de 80 de ore incoace a dormit doar șase. Dar nu simte oboseala. Timpul trece greu. La vestul Clujului se aud bubulturile tunurilor anti-aeriene. E duminică, Ajunul Crăciunului. Auzim, apoi, că rachetiștii noștri au doborît cele două elicoptere cu teroristi care veneau să „colinde”. Treccm fiecare la treburile noastre.

rile din băncile elvețiene ale dictatorului Nicolae Ceaușescu, înlăturat de la putere — a informat Jorg Kistler, purtător de cuvînt al Ministerului Justiției și Poliției din Berna. Băncile respective au primit încă de vineri seară indicația din partea Biroului Federal Elvețian pentru problemele poliției să blocheze eventualele conturi ale familiei Ceaușescu — a declarat purtătorul de cuvînt al ministerului, precizînd că este vorba de bănci din cantonul Zurich.

Avocatul Moritz Leuenberger, deputat social-democrat din Zurich a declarat că, potrivit informațiilor de care dispune, în ultimul timp s-au efectuat o serie de transporturi de aur din România în Elveția. Nu este exclus — a spus el — ca membri ai familiei Ceaușescu care trăiesc în străinătate să încerce să intre în posesia acestor bani. Se amintește că, din 1973, la Viena lucrează fratele dictatorului, Marin Ceaușescu, în calitate de șef al reprezentanței comerciale române.

TEHERAN. „Ehola'at”, cotidian care apare la Teheran, a criticat Ministerul de Externe iranian pentru că l-a invitat pe Ceaușescu la „masa de adio”, înainte ca acesta să fie răsturnat. Ziarul a cerut ministerului să explice de ce a acceptat ca Ceaușescu să vină la Teheran „atîta timp cît nu era greu de ghicit că el va fi înlăturat de la putere”.

TRIPOLI. Libia a dezmințit că forțele libiene au sprijinit elementele teroriste ceaușiste. Agenția libiană de știri, care citează surse oficiale ale Biroului popular pentru relații externe al Libiei a arătat că informațiile transmise de agențiile de presă în legătură cu sprijinirea de către comandourile libiene a unităților teroriste ale lui Ceaușescu nu au nici o bază.

PHENIAN. Corespondentul agenției TASS din Phenian, Aleksandr Jehin, transmite că, duminică, după mai multe zile de la răsturnarea de la putere a clanului Ceaușescu, ziarele din R.P.D. Coreeană au informat pentru prima oară despre evenimentele din România. Agenția A.C.T.C. a transmis duminică o știre în care tragedia petrecută la Timișoara, la 17 decembrie, unde au fost masacrați oameni pașnici, a fost calificată drept „pucci antiguvernamental”.

Tiparul executat la Întreprinderea poligrafică Cluj. Tirajul 75.000 ex.

Un tînar secerat de gloanțe povestește...

„Din motive de spațiu am fost nevoit să rezum convorbirea avută la Clinica chirurgicală nr. 1 cu un tînar secerat de gloanțele dușmanilor revoluției în timpul demonstrațiilor din 21 decembrie a.c., anume cu Călin Nemes, de la Teatrul Național, bine cunoscut tineretului, el fiind și un pasionat prezentator de spectacole:

„Eram în fața librăriei Universității, înspre parc, împreună cu prietenul meu Lucian Mateș — tînar artist plastic care fi avut un mare dîitor, dar iată a fost omorît de ticăloși. Ni s-au alăturat Radu Negru, alți cetățeni, din ce în ce mai mulți, dar eu simțeam că trebuie să facem ceva pentru a anima mulțimea, pentru a o îndemna să prindă curaj, să le piară frica ce ne-a paralizat un șerif de veac. M-am așezat în genunchi și i-am implorat pe cei ce stăteau pasivi, pe trotuar, să urmeze poporul. Între timp au venit cei înarmați în zona Agenției de volaj și, la ordin, au încărcat pistoalele-mitrălieră. Atunci eu, pentru a ajuta mulțimea să nu intre

în panică, mi-am dezgolit pieptul și am strigat să tragă, îndreptîndu-mă spre conducătorul lor. Acesta încerca să-și scoată pistolul, însă eu l-am prins de guler și apoi ne-am luptat pînă cînd, la un moment dat, am căzut amîndoi în stradă. Atunci s-a tras și asupra mea și am rămas acolo în stare de inconștiență. Cînd mi-am revenit și mi-am dat seama că trăiesc, deschizînd cu grijă un ochi am constatat că zac pe burtă, în mijlocul străzii, însingerat, și că pe străzile Napoca și Universității se află forțe de „ordine” gata la orice. N-am mișcat, știînd că orice semn ce le-ar fi dovedit că mai sînt în viață ar fi fost fatal pentru mine. Atunci a venit Salvarea... salvatoare cu adevărat... Mulțimesc minunatelor cadre medicale de aici, în frunte cu profesorul G. N. Ionescu, care au fost alături de noi, rîniți, din primele clipe, făcînd totul pentru a ne salva viața. Din păcate pentru unii, intervenția lor plină de căruire, a fost tardivă. Le vom păstra mereu vie memoria, ca unor adevărați eroi”.

Incepînd de azi, se pot depune la C.E.C., în contul LIBERTATEA, sume de bani pentru ajutorarea victimelor represiunii ceaușiste.

MESAJUL DE ADEZIUNE AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

Biserica Ortodoxă Română, care de-a lungul secolelor a împărtășit soarta poporului român atît la dureri, cît și la bucurii, se află alături de el și în aceste momente cruciale și își exprimă întregul ei atașament față de programul și acțiunile Frontului Salvării Naționale, menite să asigure triumful libertății și demnității tuturor fiilor patriei.

În condițiile de îngrădire a libertăților impuse de dictatură și teroare întregului popor, Biserica noastră a fost supusă unor presiuni și limitări, pe care, deși n-am putut să le depășim, spre a ne exercita plener drepturile misiunii noastre, totuși, cu stăruință și răbdare ne-am străduit să păstrăm vie conștiința de neam și să promovăm pe măsura puterilor noastre valorile lui nemuritoare. Față de trista situație din trecut, ne dăm seama că dar, dumnezeiesc s-a revărsat asupra înțelepciunii și curajului eroicilor fii și fiice ai poporului român, care, cu prețul vieții, pun temelii trănicioare adevăratei dezvoltări libere și democratice a națiunii noastre.

Sîntem hotărîți să ne reconstruim sanctuarele istorice strămoșești, biserici și mănăstiri, victime ale bulldozerelor tiranului Ceaușescu, să zidim noi biserici în altelea și atîtea cartiere de unde ele au dispărut, și unde nu ni s-a dat voie să le construim. Ne vom serba în liniște și bucurie sfiatele noastre sărbători creștinești și vom da clerului și credincioșilor noștri apa cea vie a cuvîntului lui Dumnezeu, potrivit așteptărilor lor.

Păstrînd pururea vie în inimi imaginea și vrednicia tuturor celor ce și-au jertfit viața pentru cauza sfințită a neamului nostru, în aceste zile dramatice, membrii Sfîntului Sinod, pășind cu toată încrederea alături de întregul popor, sînt hotărîți să sprijine cu toată vigoarea principiile și acțiunile mărețe, cărora li s-a dat expresie în Comunicatul către țară al Consiliului Frontului Salvării Naționale.

Înălțîndu-ne cugetul către bunul Dumnezeu, îl rugăm cu căldură să întărească cu darul Duhului Sfințit voința și sîmțirea tuturor celor ce acum luptă, cu prețul vieții, pentru deplina biruință a libertății și democrației pe pămîntul românesc.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Membrii Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

DE PESTE HOTARE

MESAJUL PREȘEDINTELUI S.U.A., GEORGE BUSH, TRANSMIS DE AMBASADORUL ALEAN GREEN

În numele președintelui Statelor Unite ale Americii, George Bush, ambasadorul S.U.A. la București, Alean Green, a adresat poporului român următorul mesaj transmis de posturile românești de radio și televiziune:

O îngrozitoare povară pare să se fi ridicat de pe umerii poporului român — povara unui regim dictatorial. Statele Unite ale Americii împărtășesc bucuria națiunii române și sînt alături de ea în speranța unei tranziții pașnice spre democrație. Regretăm pierderile tragice și fără sens de vieți omenești din ultima săptămîină și dorim ca violența să înceteze.

S.U.A. salută decizia reprezentanților poporului român de a ordona încetarea brutalei opresiuni polițienești și de a aduce un sfîrșit pe cale pașnică dictaturii Ceaușescu.

Sperăm că guvernul român se va mobiliza rapid pentru a răspunde cerințelor poporului său în favoarea schimbărilor democratice și că se va dedica el însuși unei transformări pașnice.

Tragedia Timișoarei nu va fi uitată niciodată. Ea ne va servi drept amintire că aspirația pentru drepturile umane fundamentale nu poate fi înăbușită prin forța armelor.

S.U.A. sînt pregătite, așa cum au fost întotdeauna, pentru relații mai bune cu România. Dacă România pășeste pe calea unei sincere reforme democratice, S.U.A. promet sprijinul și asistența lor puternică. Sperăm că România va însoți încercările celorlalte țări din centrul și estul Europei care au pășit într-o nouă epocă a cooperării între Est și Vest.

Ca ambasador al S.U.A. doresc să urez poporului român un Crăciun fericit și cit mai bun, un An Nou cum nu ați mai avut de multă, multă vreme.

TOKIO. Purtătorul de cuvînt al M.A.E. japonez a adus un omagiu „poporului român care în mod curajos a răsturnat despoticul guvern Ceaușescu”.

Partidul Comunist Japonez a salutat căderea regimului Ceaușescu, provocată de „mînia poporului” împotriva unui guvern care era „contrar democrației socialiste”.

REYKJAVIK. Ministrul afacerilor externe al Islandei, Jon Baldvin Hannibalsson, și-a exprimat satisfacția în legătură cu faptul că România a trecut pe drumul democrației, odată cu înlăturarea regimului dictatorial.

BERNA. Agenția austriacă A.P.A. anunță că autoritățile elvețiene au dat dispoziție să fie blocate con-tu-